

Nr 1 y

Skatteutskottets yttrande över motion i anledning av propositionen 1973: 45 om allmän tandvårdsförsäkring.

Till socialförsäkringsutskottet

Genom beslut den 10 april 1973 har socialförsäkringsutskottet anhängit om skatteutskottets yttrande över motionen 1973: 1683 av herrar Levin (fp) och Westberg i Ljusdal (fp) i vad motionen innehåller yrkande om punktbeskattning av vissa sockerhaltiga s. k. mellanmålsprodukter. Med anledning härav får skatteutskottet anföra följande.

Syftet med den föreslagna punktskatten är att den till hälften skall finansiera kostnaderna för den allmänna tandvårdsförsäkringen. Genom en sådan åtgärd anser motionärerna att den i propositionen om tandvårdsförsäkringen förutsatta höjningen av arbetsgivaravgiften kan begränsas till 0,3 % samtidigt som konsumtionen av sockerhaltiga mellanmålsprodukter skulle minska till gagn för tandvården.

Motionärerna anför att sockerhaltens storlek bör vara utslagsgivande vid beskattningen. Det framgår inte fullt klart om de menar att skatten skulle vara differentierad med hänsyn till sockerhalten hos varorna eller att en viss sockerhalt hos en dylik produkt skulle konstituera skatteplikt. Det är emellertid förenat med åtskilliga praktiska svårigheter att genomföra en beskattning med sådan konstruktion. Utskottet vill erinra om att den särskilda varuskatten på choklad- och konfektyrvaror utgår som en enhetlig viktskatt. En punktskatt, som tar hänsyn till sockerhalten, skulle medföra alltför stora kontrollproblem och bli ohanterlig, bl. a. för importen.

Motionärerna lämnar inte några uppgifter om vilka varor som skall beskattas, men det får förutsättas att de i första hand avser s. k. bisouits och wafers, konditorivaror och glass. Wienerbröd och annat sötat kaffebröd får också anses tillhöra den typiska mellanmålskonsumtionen. Gemensamt för de nämnda varorna är att de tillverkas såväl fabriksmässigt som under rent hantverksmässiga former.

Det kan här vara skäl att erinra om att under åren 1941—1963 utgick särskild varuskatt på annan glass än s. k. efterrättsglass och att man då hade svårigheter med gränsdragningen mellan beskattad och obeskattad glass. Utskottet vill utifrån dessa erfarenheter framhålla att en skattepliktsgräns av det slag motionärerna får antas förorda skulle skära rakt igenom sortimentet inom bageri- och konditoribranschen. En sådan

gränsdragning framstår därför som ytterst svårhanterlig, särskilt när det gäller den hantverksmässiga tillverkningen av konditorivaror.

Förslaget är avsett att ge närmare 350 milj. kr. Motionärerna utgår från att detta är möjligt med hänsyn till att den årliga omsättningen av de avsedda mellanmålsprodukterna enligt deras beräkningar skulle uppgå till ca 3 miljarder kr. Det finns anledning att ifrågasätta möjligheterna att få de önskade inkomsterna denna väg med hänsyn till att varuområdet måste bedömas som priskänsligt. Utskottet vill erinra om att hela den särskilda varuskatten på choklad och konfektyrvaror endast beräknas ge drygt 200 milj. kr nästa budgetår. Tidigare försök att väsentligt öka skatteinkomsterna genom skärpt sötvarubeskattning medförde en så kraftig minskning av konsumtionen att skatteinkomsterna blev oförändrade och branschens existens allvarligt hotades. Även om motionärerna i detta fall eftersträvar en minskning av konsumtionen av de nämnda mellanmålsprodukterna måste effekterna av en konsumtionsminskning samtidigt innebära ett vikande skatteunderlag, vilket i sin tur kan äventyra finansieringen av tandvårdsförsäkringen.

Med hänvisning till det anförda finner skatteutskottet rent praktiska svårigheter tala mot förslaget om en punktskatt på sockerhaltiga mellanmålsprodukter. Utskottet avstyrker förslaget även av principiella skäl. Principerna för vårt nuvarande sjukförsäkringssystem och för dess finansiering kan inte förenas med motionärernas förslag att till viss del bestrida kostnaderna för försäkringen genom en specialdestinerad punktbekattning.

Av det anförda framgår att utskottet inte anser sig kunna tillstyrka bifall till motionen 1973: 1683 i berörda del.

Stockholm den 26 april 1973

På skatteutskottets vägnar
ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Engkvist (s), Kristenson (s), Josefson i Arric (c), Wårnberg* (s), Larsson i Umeå (fp), Sundkvist (c), Wikner (s), Nilsson i Trobro (m), Stadling* (s), Westberg i Hofors* (s), Olof Johansson i Stockholm* (c), Hörberg (fp), Söderström (m) och fru Normark (s).

* Ej närvarande vid justeringen.